

Norbertus Lyceum Roosendaal

ARC25

Norbertus Lyceum Roosendaal

Een vernieuwde school met een rijke geschiedenis

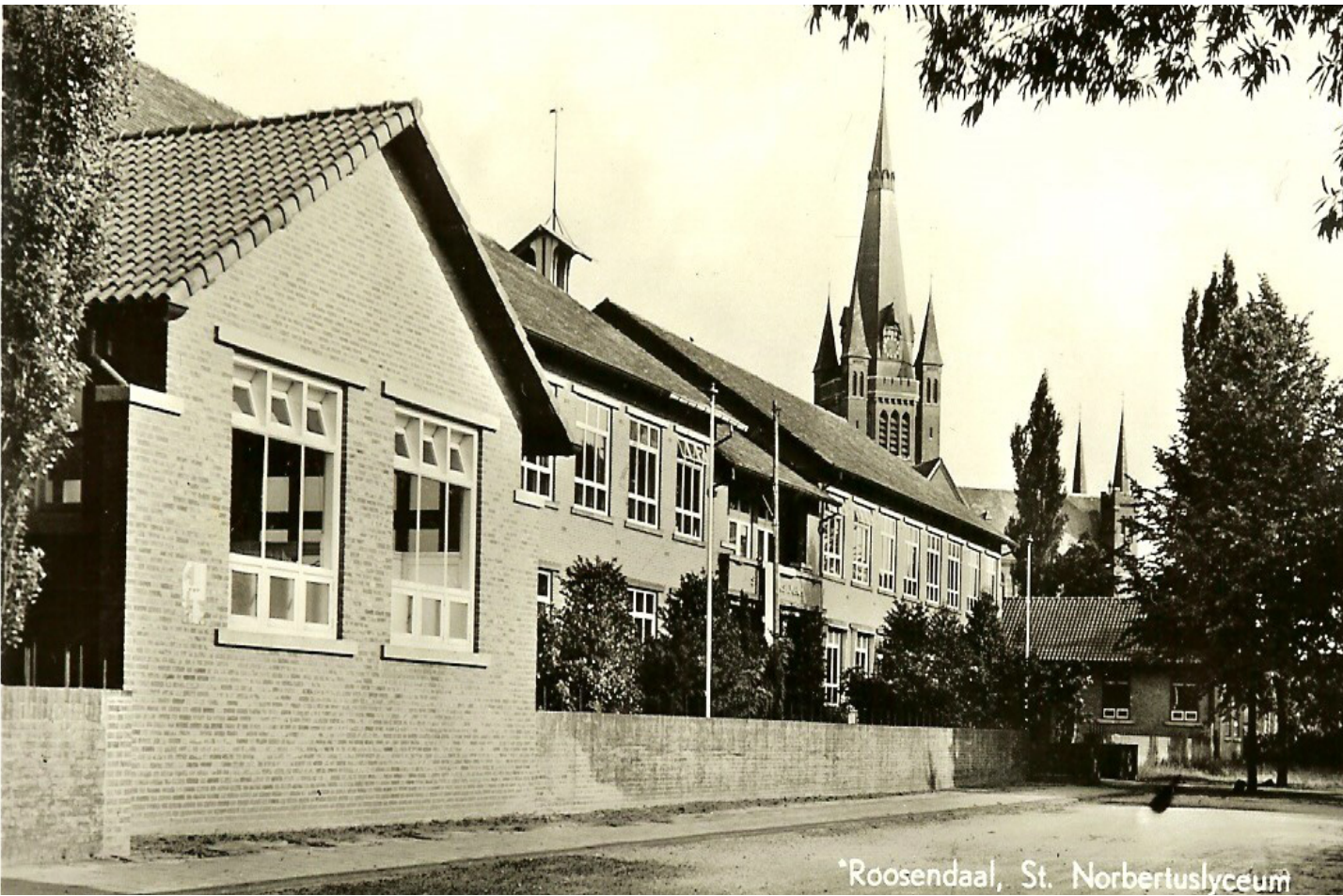
SAMENWERKING & PROCES

Eind 2019 is BDG Architecten geselecteerd voor het ontwerp van de vernieuwbouw van het Norbertus Lyceum in Roosendaal. We wonnen de selectie niet alleen omdat we volgens de opdrachtgever een briljant plan hadden gepresenteerd, maar ook vanwege de goede communicatie en samenwerking met alle doelgroepen tijdens de schetsontwerpfase. Een mooi compliment dat illustratief is voor onze ontwerphilosofie. Een goed gebouw maak je samen! Na gunning hebben we deze intensieve samenwerking voortgezet, waarin nadrukkelijk ook de leerlingen via een bouwraad een actieve rol hadden.

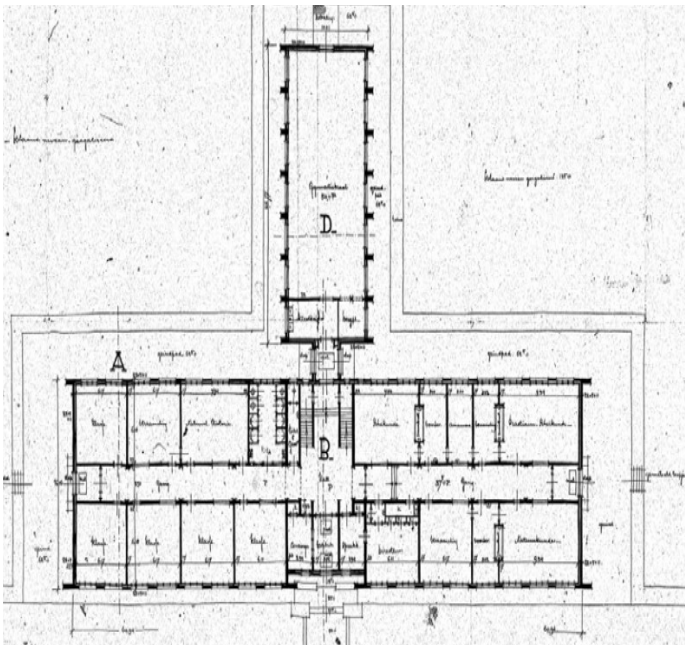
INLEIDING

Het Norbertus Gertrudis Lyceum is gebouwd in 1923-1924 als Rooms-Katholieke middelbare jongensschool onder de naam St.-Norbertuslyceum. Oorspronkelijk bestond het gebouw uit een brede vleugel van twee bouwlagen met zadeldak, opgebouwd uit een centraal deel met de hal en het trappenhuis en aan weerszijden twee vleugels met lokalen. Achter het centrale deel, haaks op de vleugels met lokalen is een lager volume gebouwd met daarin een gymzaal annex aula. Naast het schoolgebouw is gelijktijdig een conciërgewoning gebouwd.

Door de groei van het leerlingenaantal is het oorspronkelijke gebouw door de jaren heen in meerdere fases uitgebreid en aangepast. De uitbreidingen kenden uiteenlopende vormgevingen en hebben gezorgd, dat de oorspronkelijke eenduidige en helder opbouw van het hofdgebouw verloren is gegaan. De samenhang miste en looplijnen waren lang.

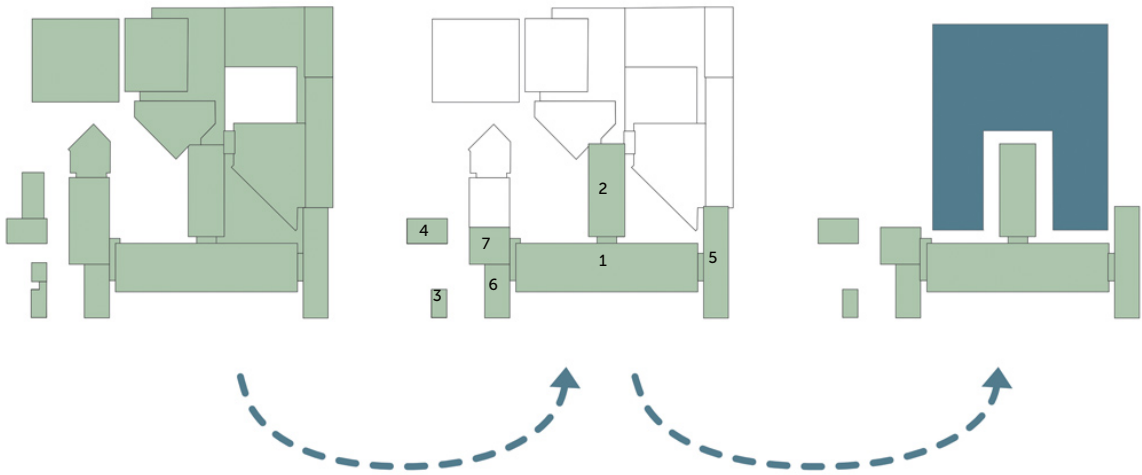
Norbertus Lyceum aan het Burg. Coenenpark. (bron afbeelding: maker onbekend. (1940) . “Roosendaal, Lyceum met St. Antoniuskerk”. Gemeentearchief Roosendaal)

Plattegrond begane grond
Bouwhistorische Verkenning Veerman

HISTORISCHE ANALYSE

Om het Norbertus Lyceum weer te laten voldoen aan de huidige eisen van onderwijs moest het schoolgebouw grondig worden verbouwd en uitgebreid. Vanwege de (gemeentelijke) monumentale status van een deel van het gebouw heeft BDG Architecten een analyse gemaakt van het gebouw op stedenbouwkundig niveau, op gebouwniveau en op elementenniveau. Per niveau is een aantal randvoorwaarden geformuleerd die als uitgangspunt dienden voor verdere uitwerking van het ontwerp om zo heldere en weloverwogen keuzes te kunnen maken voor de toekomst.

De historisch waardevolle bouwdelen 1 t/m 7 zijn behouden. Bouwdelen 1 en 2 vormen het oorspronkelijke monument uit 1923. Het U-vormige volume van de nieuwbouw omarmt de T-vorm van het monument.

Ook de functie en betekenis van de monumentale delen zijn hersteld. Het theater en de bibliotheek zijn weer het kloppende hart van de school.

RENOVATIE MET BEHOUD VAN KWALITEIT

De monumentale gebouwen zijn grondig gerenoveerd, zodat ze klimatologisch en ruimtelijk voldoen aan de huidige eisen. Het zoveel mogelijk behouden en versterken van de monumentale kwaliteiten was hierbij het uitgangspunt. Met name de oorspronkelijke aula bleek behoorlijk toegetakeld. De littekens blijven deels waarneembaar als onderdeel van de geschiedenis van de school.

De schil van de monumentale bouwdelen (kap, muren en vloer) is van binnenuit na geïsoleerd zodat het de uitstraling niet beïnvloedt. Bouwdeel 2 wordt door de nieuwbouw omhuld en is hiermee ook geïsoleerd. Het binnenklimaat was zeer slecht doordat in grote delen een ventilatiesysteem ontbrak. De monumenten zijn, net als de nieuwbouw, voorzien van een nieuw ventilatiesysteem. Deze is onder de kap aangebracht. Vanaf de zolder worden de lokalen op de eerste verdieping geventileerd. Voor de lokalen op de begane grond voorkomen schachten en koven dat het systeem door monumentale vloerdelen gaat. Pv-panelen op het dak van de nieuwbouw voorzien ook de monumentale bouwdelen voorzien van energie. Met een kleurenonderzoek is de originele verfkleur van deuren en kozijnen achterhaald en teruggebracht. Om het monument geschikt te krijgen voor hedendaags onderwijs waren aanpassingen nodig. De originele lokalen waren te klein voor het hedendaagse onderwijs en het gebruik van leerpleinen. Ook waren de gangen niet berekend op de hoeveelheid leerlingen die er gebruik van maakten. Om het monument toekomstbestendig te maken zijn lokalen vergroot, met inachtneming van de originele gangwanden. Dit houdt in dat lokaal-scheidende wanden per travee (telkens tussen de bestaande kozijnen) verplaatst zijn en de

gangwand in tact blijft. Een flexibiliteit die in 1923 al bleek ontworpen, waarmee passende ruimten voor het onderwijs zijn gerealiseerd mét behoud van het karakter van de authentieke gangen.

Om de druk op de smalle gangen, en daarmee gepaard gaande slijtage van het monumentale deel te verminderen, maken de doodlopende gangen nu onderdeel uit van een ruime doorlopende routing waar verkeers- en verblijfsruimten in elkaar overvloeien. De verschillende onderwijsdomeinen liggen allen aan de nieuwe as en maken zo gelijkwaardig gebruik van zowel uitbreiding als monument.

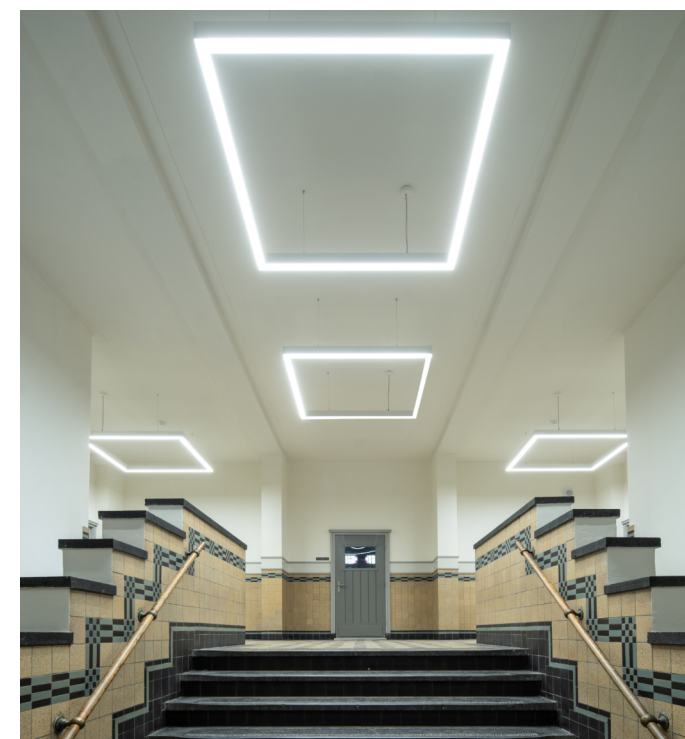
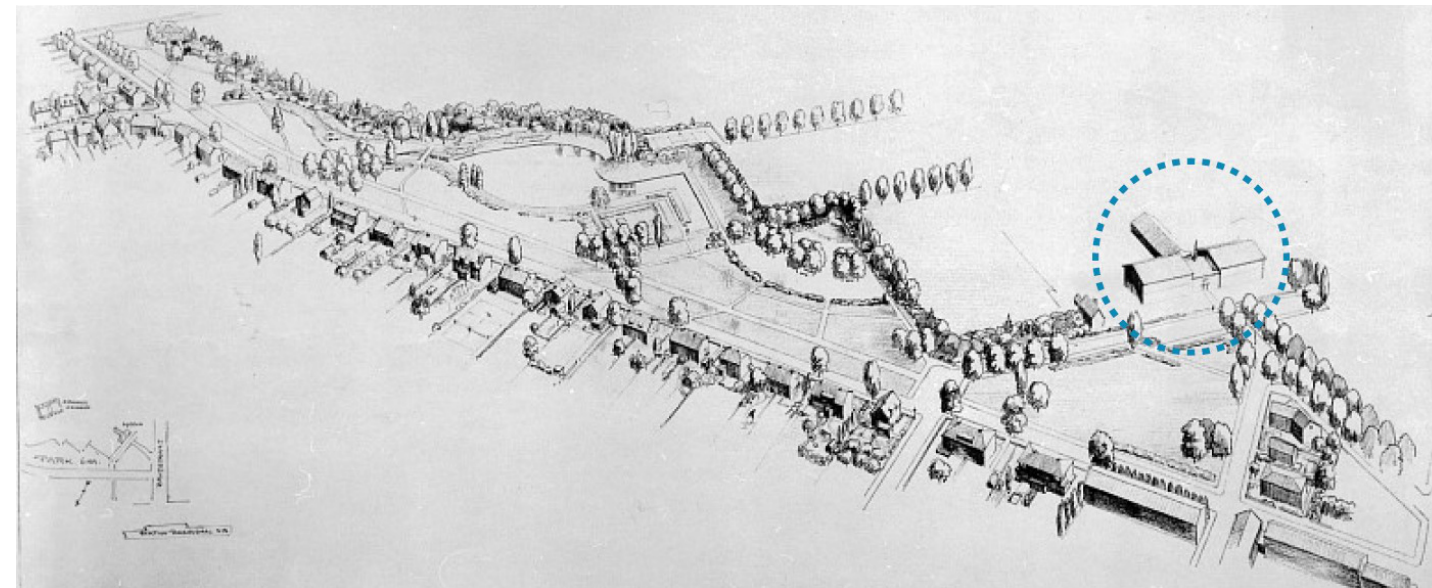

NIEUWE ENTREE & SCHOOLPLEIN

De monumentale hoofdentree deed al geen dienst meer als toegang voor leerlingen, omdat het niet berekend was op het huidige leerlingaantal (10x meer als waarvoor de school ooit gebouwd is). In de nieuwbouw achter het monument is een nieuwe entree gerealiseerd met een royaal schoolplein. De originele entree is gebruikt als formele hoofdentree voor bezoek en speciale bijeenkomsten als een diploma-uitreiking.

De gym- en feestzaal uit de jaren 50 was jarenlang een belangrijke ontmoetingsplek in de school. Deze betekenis had de ruimte voor de school al verloren en zeker na het terugbrengen van het hart van de school in het originele monument. Om een goede nieuwe voorgevel met een nieuwe entree te maken is dit bouwdeel doorgesneden. Als kunstlokaal en buitenpodium kreeg het opnieuw een culturele functie. Op de sloopleijn is een grote glazen (schuif-) pui gemaakt, waardoor deze ruimte net als vroeger geschikt is voor voorstellingen en exposities. Een zitkuil in het plein markeert de contour van het verwijderde gedeelte van het gebouw en draagt bij aan de multifunctionele inzetbaarheid voor pauzes, ontmoetingen en

LYCEUM WEER ONDERDEEL VAN COENENPARK

Tien jaar na de bouw van het St. Norbertus Lyceum wordt het Burgemeester Coenenpark aangelegd naar ontwerp van landschapsarchitect J.T.P. Bijhouwer. In het ontwerp is het oorspronkelijke gebouw van het Lyceum duidelijk meegenomen, waardoor het Lyceum aan het park is komen te liggen. In de schets is zichtbaar hoe de oorspronkelijk laan met beplanting in het verlengde van de centrale hal en de hoofdentree van het Lyceum ligt. Door de jaren heen is echter ook de buitenruimte rondom het gebouw veranderd. Door het gebouw weer helder en compact te maken is de buitenruimte rondom het gebouw opnieuw met elkaar in verbinding gebracht en heeft het als gebruikruimte zijn oorspronkelijke kwaliteiten terug. Door de uitbreiding achter het hoofdgebouw te realiseren blijft de uitstraling aan de Lyceumlaan intact. De parkeerplaatsen op het voorterrein zijn verplaatst, waardoor het monument weer in de oorspronkelijke parkachtige omgeving komt te staan

bdg architecten

Grote Voort 5
8041 AM Zwolle
T 038 421 33 37

Pedro de Medinalaan 3a
1086 XK Amsterdam
T 020 237 92 00

Randstad 21-10
1314 BL Almere
T 036 533 33 82

E info@bdgarchitecten.nl

I bdgarchitecten.nl